

РЭГЛАМЕНТ ПРАВЯДЗЕННЯ КАНГРЭСА

31 кастрычніка 2019 г. (чацвер)

*(Прэзідыум Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі,
г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 66)*

- 09⁰⁰–09⁵⁰** РЭГІСТРАЦЫЯ ЎДЗЕЛЬНІКАЎ *(1-ы паверх, фая)*
- 10⁰⁰–13⁰⁰** АДКРЫЦЦЁ КАНГРЭСА, УРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭННЕ
(2-і паверх, Вялікая канферэнц-зала)
- 13⁰⁰–14⁰⁰** ПЕРАПЫНАК НА АБЕД
- 14⁰⁰–17³⁰** ПЕРШАЕ ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ
(г. Мінск, вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, пак. 302)

1 лістапада 2019 г. (пятніца)

(г. Мінск, вул. Сурганава, д. 1, корп. 2)

- 9⁰⁰–10³⁰** РАБОТА СЕКЦЫЙ *(пк. 302, 510, 608, 613, 615, 902, 905, 1003,
1006, 1008, 1009, 1010, 1012)*
- 10³⁰–11⁰⁰** КАВА-ПАЎЗА *(пак. 1003)*
- 11⁰⁰–13⁰⁰** РАБОТА СЕКЦЫЙ *(пк. 302, 510, 608, 613, 615, 902, 905, 1003,
1006, 1008, 1009, 1010, 1012)*
- 13⁰⁰–14⁰⁰** ПЕРАПЫНАК НА АБЕД
- 14⁰⁰–16³⁰** ДРУГОЕ ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ *(пак. 302)*
- 16³⁰–17⁰⁰** ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ КАНГРЭСА *(пак. 302)*

- 10⁰⁰–12⁰⁰** КРУГЛЫ СТОЛ “Прафесар М.Г. Булахаў і акадэмічнае мовазнаўства
(да 100-годдзя з дня нараджэння вучонага)” (пак. 1110)

ПРАЦЯГЛАСЦЬ ВЫСТУПЛЕННЯЎ:

Даклады на пленарных пасяджэннях – *да 20 мін.*
Выступленні на секцыйных пасяджэннях – *да 15 мін.*

УРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

(Вялікая канферэнц-зала Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі)

31 кастрычніка 2019 г. — 10.00–13.00

АДКРЫЦЦЁ КАНГРЭСА:

ЛАКОТКА Аляксандр Іванавіч, дырэктар дзяржаўнай навуковай установы “Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі”, акадэмік НАН Беларусі

КАПЫЛОЎ Ігар Лявонавіч, дырэктар Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа

ПРЫВІТАННІ Ў АДРАС УДЗЕЛЬНІКАЎ І ГАСЦЕЙ КАНГРЭСА:

ГУСАКОЎ Уладзімір Рыгоравіч, Старшыня Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, акадэмік НАН Беларусі

МЯСНІКОВІЧ Міхаіл Уладзіміравіч, Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, член-карэспандэнт НАН Беларусі

АНДРЭЙЧАНКА Уладзімір Паўлавіч, Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь

КАРПЕНКА Ігар Васільевіч, Міністр адукацыі Рэспублікі Беларусь

КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч, Міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь

БОНДАР Юрый Паўлавіч, Міністр культуры Рэспублікі Беларусь

КАРАЕЎ Юрый Хаджымуратавіч, Міністр унутраных спраў Рэспублікі Беларусь

СЛІЖЭЎСКІ Алег Леанідавіч, Міністр юстыцыі Рэспублікі Беларусь

СУКАЛА Валянцін Алегавіч, Старшыня Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь

НАСКЕВІЧ Іван Данілавіч, Старшыня Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь

ГАЕЎ Андрэй Анатольевіч, Старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь

ГУЛЯКА Леанід Паўлавіч, Упаўнаважаны па справах рэлігій і нацыянальнасцей

ГАПОНЕНКА Сяргей Васільевіч, Старшыня Беларускага рэспубліканскага фонду фундаментальных даследаванняў, акадэмік НАН Беларусі

ГУЧОК Аляксандр Яўгеневіч, Старшыня Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь

КАВАЛЕНКА Яўгеній Іосіфавіч, дырэктар Нацыянальнага цэнтра прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь

КАВАЛЕНЯ Аляксандр Аляксандравіч, акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, член-карэспандэнт НАН Беларусі

Прывітальныя словы ад кіраўніцтва інстытутаў Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі

Прывітальныя словы ад замежных гасцей

Прывітальныя словы ад кіраўніцтва вышэйшых навучальных устаноў

Прывітальныя словы ад прадстаўнікоў Беларускай Праваслаўнай Царквы і Рымска-каталіцкага Касцёла ў Беларусі

Прывітальныя словы ад устаноў і арганізацый краіны

Ушанаванне ветэранаў Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа

Узнагароджанне пераможцаў конкурсу навукова-даследчых работ у галіне мовазнаўства “**АД ПРАДЗЕДАЎ СПАКОН ВЯКОЎ НАМ ЗАСТАЛАСЯ СПАДЧЫНА**” сярод навучэнцаў сярэдніх, сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных устаноў краіны

ПЕРШАЕ ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

31 кастрычніка 2019 г. — 14⁰⁰–17³⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 3-і паверх, пакой 302)

Мадэратары: ШЫРОКАЎ У.А., акадэмік НАН Украіны
КАПЫЛОЎ І.Л., кандыдат філалагічных навук

ЛУКАШАНЕЦ Аляксандр Аляксандравіч, першы намеснік дырэктара па навуковай рабоце Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Акадэмічнае мовазнаўства і лінгвістычнае забеспячэнне сферы моўнага жыцця Рэспублікі Беларусь

ШИРОКОВ Владимир Анатольевич, дырэктар Украінскага языкова-інфармацыйнага фонда НАН Украіны, доктар тэхнічных навук, акадэмік НАН Украіны (Украіна, Кіев)

Логико-лінгвістычная экспертыза юрыдычных дакументаў і звязаныя з ней задачы прыкладнай лінгвістыкі

ПРЫГОДЗІЧ Мікалай Рыгоравіч, загадчык кафедры беларускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктар філалагічных навук, прафесар (Беларусь, Мінск)

У навуцы і ў выкладанні разам (аб сумеснай працы лінгвістаў Інстытута мовазнаўства і БДУ)

GOLACHOWSKA Ewa Kazimiera, professor Instytutu Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, doctor habilitowany (Polska, Warszawa)

Współpraca naukowa pomiędzy Instytutem Języka im. Jakuba Kołosa NAN Białorusi a Instytutem Slawistyki PAN w oczach polskich badaczy

ГАНЦОВСКАЯ Нина Семёновна, прафесар кафедры адечественной філалогіі Костромскага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктар філалогічных навук, прафесар; **НЕГАНОВА Галіна Дмiтравна**, старшы навучны супрацоўнік УНІЛ “Лексікологія і лексікографія” Костромскага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат культурылогіі (Россія, Кострома)

Белорусы на Волге: російско-белорусские научные связи и сотрудничество

РУСАК Валянціна Паўлаўна, загадчык аддзела сучаснай беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Інфармацыйныя тэхналогіі на службе ў “сучаснікаў”

МЫЗНИКОВ Сергей Алексеевич, галоўны навучны супрацоўнік Ісследвальскага цэнтра арэальнай лінгвістыкі Інстытута славяноведання РАН, доктар філалагічных навук, член-карэспандэнт РАН (Россія, Масква)

“Словарь русских народных говоров”: некоторые итоги и ближайшие перспективы

ІЎЧАНКАЎ Віктар Іванавіч, загадчык кафедры медыялінгвістыкі і рэдагавання факультэта журналістыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктар філалагічных навук, прафесар (Беларусь, Мінск)

Сучаснае беларускае медыямаўленне і праблемы кваліфікацыі

ЯНКОВЯК Міраслаў, навуковы супрацоўнік Славянскага інстытута Чэшскай акадэміі навук, кандыдат філалагічных навук (Чэхія, Прага)

Стан і перспектывы захавання беларускіх гаворак па-за межамі Беларусі (Польшча – Літва – Латвія – Расія)

СЯНКЕВІЧ Васіль Іванавіч, прафесар кафедры агульнага і рускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна, доктар філалагічных навук, прафесар (Беларусь, Брэст)

Металінгвістыка беларускага слова

СЕКЦЫЯ 1

СУЧАСНЫ СТАН БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ І ПРАБЛЕМЫ КАДЫФІКАЦЫІ

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 11-ы паверх, пакой 1003)

Мадэратары: ПАЎЛОЎСКАЯ Н.Ю., доктар філалагічных навук
УЛАСЕВІЧ В.І., кандыдат філалагічных навук

БУРАК Ірына Леанідаўна, дацэнт кафедры беларускага і рускага мовазнаўства факультэта пачатковай адукацыі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, кандыдат філалагічных навук, дацэнт *(Беларусь, Мінск)*

Утварэнне фармальных сродкаў сувязі ў сучаснай беларускай мове

ГАНЧАРЭНКА Кацярына Дзмітрыеўна, старшы навуковы супрацоўнік аддзела сучаснай беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук *(Беларусь, Мінск)*

Графічна неадаптаваныя словы ў беларускамоўных тэкстах СМІ

КАПЦЮГ Ірына Уладзіміраўна, дацэнт кафедры рускай мовы і культуры маўлення Ваеннай акадэміі Рэспублікі Беларусь, кандыдат філалагічных навук, дацэнт *(Беларусь, Мінск)*

Праблема звароту да адрасата ў сучасным грамадстве

КІРДУН Ала Анатолеўна, дацэнт кафедры беларускай філалогіі факультэта прынттэхналогій і медыякамунікацый Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук *(Беларусь, Мінск)*

Дынаміка структуры словаўтваральных гнёздаў з зыходным тэмпаральным словам

КУЛІКОВІЧ Уладзімір Іванавіч, загадчык кафедры рэдакцыйна-выдавецкіх тэхналогій факультэта прынттэхналогій і медыякамунікацый Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт *(Беларусь, Мінск)*

Стан і перспектывы даследавання выданняў арфаграфічнай тэматыкі

МАКСІМАВА Таццяна Яўгенаўна, старшы навуковы супрацоўнік аддзела сучаснай беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук *(Беларусь, Мінск)*

Сродкі сувязі ў складаназалежных сказах з часавымі адносінамі

ПАЎЛОЎСКАЯ Наталля Юр’еўна, прафесар кафедры беларускай мовы і літаратуры Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, доктар філалагічных навук, прафесар (*Беларусь, Мінск*)

Прынцыпы кадыфікацыі мадальнасці ў сучаснай беларускай мове

РАЗЛАДАВА Марына Уладзіміраўна, старшы выкладчык кафедры агульнанавуковых дысцыплін Інстытута прадпрымальніцкай дзейнасці (*Беларусь, Мінск*)

Каўзальныя дэтэрмінанты, залежныя ад колеранамінацый з агульнай семай ‘набываць колер скуры’, у сучаснай беларускай мове

СКІВІЦКІ Дзмітрый Уладзіміравіч, аспірант Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (*Беларусь, Мінск*)

The main problems of literary editing and the use of liturgical terminology in modern Belarusian-language religious literature

УЛАСЕВІЧ Вікторыя Іванаўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела сучаснай беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Мінск*)

Да пытання лінгвістычнага статусу прыметнікаў з прыстаўкай най-: найвялікі, найкаштоўны, найпрыгожы

ЧАБАТАР Надзея Андрэеўна, навуковы супрацоўнік аддзела сучаснай беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (*Беларусь, Мінск*)

Асаблівасці формамянення рознаскланяльных назоўнікаў

СЕКЦЫЯ 2

АКТУАЛЬНЫЯ ПРАБЛЕМЫ ГІСТАРЫЧНАГА МОВАЗНАЎСТВА XIV–XVIII СТСТ.

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 10-ы паверх, пакой 1009)

Мадэратары: ТРАФІМОВІЧ Т.Р., доктар філалагічных навук
ЧЫСЦЯКОВА М.У., доктар гуманітарных навук

БУЛЫКА Аляксандр Мікалаевіч, галоўны навуковы супрацоўнік аддзела гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі (*Беларусь, Мінск*)

Намінацыі асоб у старажытных беларускіх граматах

ДЕРУНОВА Анастасія Андреевна, доцент кафедры беларускага і рускага языков Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, доцент (Беларусь, Мінск)

Композиционные особенности старобелорусских “жалобниц”

КЛИМКОВИЧ Ольга Александровна, доцент кафедры рускага языка как иностранного факультета обучения иностранных граждан Витебского дзяржаўнага ўніверсітэта ім. П.М. Машерова, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Витебск)

Особенности передачи чужой речи в “Судебной книге витебского воеводы, господарского маршалка, волковыского и оболецкого державцы М.В. Клочко. 1533–1540”

КЛИМАЎ Ігар Паўлавіч, дацэнт кафедры беларускай і замежнай філалогіі факультэта інфармацыйна-дакументных камунікацый Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Значэнне Нясвіжскага катэхізіса 1562 Сымона Буднага ў гісторыі старабеларускай мовы

МАКІТРУК Святлана Мікалаеўна, малодшы навуковы супрацоўнік аддзела гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Спосабы выражэння акалічнасці часу ў дзелавых помніках старабеларускай пісьменнасці

НАВИЦКАЯ Людміла Міхайлаўна, аспірант Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Моўныя эксплікацыі царкоўнаславянскай дывергенцыі ў агіяграфічных рукапісных творах XVII ст.: “Жыціе Аляксея, чалавека божага”

ПАЛЯШЧУК Наталля Вікенцьеўна, загадчык аддзела гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Лексічныя навацыі ў беларускай дзелавой пісьменнасці сярэдзіны XVI – пачатку XVIII ст.

ПЕРАВАЛАВА Наталля Юр’еўна, старшы навуковы супрацоўнік аддзела гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Словазлучэнні з метралагічнай лексікай у старабеларускай мове

ТРОФИМОВИЧ Тамара Григорьевна, профессор кафедры языкознания и лингводидактики Белорусского государственного педагогического университета имени Максима Танка, доктор филологических наук, профессор (Беларусь, Минск)

К осознанию возможных путей развития белорусского исторического языкознания

ФЕДАРЭНКА Ганна Уладзіміраўна, навуковы супрацоўнік аддзела гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Колькасныя лічэбнікі ў ролі дзейніка (на матэрыяле помнікаў старабеларускай пісьменнасці XIV–XVIII стст.)

ЧИСТЯКОВА Марина Владимировна, ведущий научный сотрудник Института литовского языка, доктор гуманитарных наук (Литва, Вильнюс)

Новые данные о формировании назидательного раздела псковской редакции Пролога

ЯРМОЛЕНКА Эльвіра Валер’еўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Аб сінтаксічнай функцыі роднага склону ў старабеларускай мове

СЕКЦЫЯ 3

АКТУАЛЬНЫЯ ПРАБЛЕМЫ ГІСТАРЫЧНАГА МОВАЗНАЎСТВА XIX – ПЧАТКУ XX СТ.

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, б-ы паверх, пакой 613)

Мадэратары: ЗАПРУДСКІ С.М., кандыдат філалагічных навук
НЕСЦЯРОВІЧ В.І., кандыдат філалагічных навук

ЗАПРУДСКІ Сяргей Мікалаевіч, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Беларуская мова ва ўяўленнях географуў 1820-х гадоў Г. Гасэля, Е. Зяблоўскага і К. Мальтэ-Бруна

КАРАТКЕВІЧ Ірына Іванаўна, дацэнт кафедры даўніверсітэцкай падрыхтоўкі факультэта даўніверсітэцкай адукацыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Слоўнікі І. Насовіча і Б. Грынчанкі ў ацэнках акадэмічнай супольнасці

КОШКІНА Наталля Яўгенаўна, начальнік аддзела выхаваўчай работы з моладдзю Міжнароднага дзяржаўнага экалагічнага інстытута імя А.Д. Сахарова Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта; саіскальнік кафедры беларускага мовазнаўства Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (*Беларусь, Мінск*)

Фразеалогія ў мове “Нашай Нівы”: тэматычная класіфікацыя паводле кампанентнага складу

НЕСЦЯРОВІЧ Віктар Іванавіч, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Віцебск*)

Нетыповая эпентэза ў арабскаграфічным помніку 1820 г.

ПЯТРОВА Таццяна Віктараўна, аспірант Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (*Беларусь, Мінск*)

Графіка-арфаграфічныя асаблівасці кірылічных надпісаў на Ракаўскім і Мірскім праваслаўных некропалях XIX – пачатку XX ст.

СЯНКЕВІЧ Ніна Міхайлаўна, навуковы супрацоўнік аддзела славістыкі і тэорыі мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (*Беларусь, Мінск*)

Антрапанімікон беларускай літаратуры XIX ст.: вопыт лексікаграфічнага апісання

СЕКЦЫЯ 4

ДЫАЛЕКТЫ БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬнай МОВЫ: СТАН І ДЫНАМІКА РАЗВІЦЦЯ ў XX – ПАЧАТКУ XXI СТ.

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 9-ы паверх, пакой 905)

Мадэратары: КУРЦОВА В.М., кандыдат філалагічных навук
ЯНКОВЯК М., кандыдат філалагічных навук

ГАЛАВІНА Ірына Васільеўна, малодшы навуковы супрацоўнік аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (*Беларусь, Мінск*)

З’ява пераходу [e > o] ва ўсходнемагілёўскіх гаворках

КУНЦЭВІЧ Любоў Пятроўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Слуцкія гаворкі: асноўныя асаблівасці і дынаміка развіцця

КУРЦОВА Вераніка Мікалаеўна, загадчык аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Сярэднебеларускія гаворкі. Дынаміка развіцця ў XX–XXI стст.

МАЛІЦКІ Юрый Вячаслававіч, старшы навуковы супрацоўнік аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Актуальныя экспрэсіўныя сродкі сучаснага беларускага гутарковага маўлення

ТРУХАН Тамара Мікалаеўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Намінацыі ручніка ў беларускіх народных гаворках

ЧАРНЯКЕВІЧ Юрый Валер’евіч, старшы выкладчык кафедры мовазнаўства і лінгвадыдактыкі філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Фанетычныя працэсы ў галіне кансанантызму ў гаворках Заходняга Палесся Беларусі

ЧЭПКАВА Ірына Антонаўна, дацэнт кафедры рускай філалогіі філалагічнага факультэта Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы, кандыдат філалагічных навук; **БУБНОВІЧ Іна Іванаўна**, дацэнт кафедры рускай філалогіі філалагічнага факультэта Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Гродна)

Метадыка выяўлення рэгіянальна адметнай лексікі (на матэрыяле беларускамоўных тэкстаў СМІ)

ШАКУН Надзея Сцяпананна, дацэнт кафедры рускай мовы Ваеннай акадэміі Рэспублікі Беларусь, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Беларускае няпоўнагалоссе

СЕКЦЫЯ 5

СУЧАСНЫЯ ПРАБЛЕМЫ БЕЛАРУСКОЙ ЛЕКСІКАЛОГІІ І ЛЕКСІКАГРАФІІ

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 3-і паверх, пакой 302)

Мадэратары: ЛАПЦЁНАК А.М., кандыдат філалагічных навук
ЯЛЫНЦАВА І.У., кандыдат філалагічных навук

ВЕРАМЯЮК Галіна Аляксандраўна, старшы выкладчык кафедры агульнага і рускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна (Беларусь, Брэст)

Асабовыя жаночыя намінацыі наводле сацыяльных стасункаў і сітуацыйнага становішча асобы ў сучаснай беларускай мове

ГАЛУЗА Ірына Уладзіміраўна, малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Язэп Драздовіч: этнаграфічны тлумачальны слоўнік з малюнкамі

КАЗЛОВА Тацыяна Аляксандраўна, аспірант Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта (Беларусь, Мінск)

Семантычная асіметрыя моўных сродкаў найменняў маральных якасцей

ЛАПЦЁНАК Алена Мікалаеўна, загадчык аддзела лексікалогіі і лексікаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Устойлівыя спалучэнні слоў як лексікаграфічныя адзінкі і прыцыты іх фіксацыі ў тлумачальных слоўніках

ЛІПНІЦКАЯ Святлана Віктараўна, малодшы навуковы супрацоўнік аддзела лексікалогіі і лексікаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Лексікаграфічнае апісанне каларатываў у новым тлумачальным слоўніку беларускай мовы

МАРОЗАВА Анастасія Андрэеўна, малодшы навуковы супрацоўнік аддзела лексікалогіі і лексікаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Аб прыцыпах адбору назваў жывёльнага свету і іх лексікаграфічным адлюстраванні ў новым “Тлумачальным слоўніку беларускай мовы”

МАРШЭЎСКАЯ Валянціна Васільеўна, дацэнт кафедры беларускай філалогіі філалагічнага факультэта Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Гродна)

Фразеалагічнае значэнне дзеяслоўных фразеалагізмаў

ЯЛЫНЦАВА Ірына Уладзіміраўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела беларуска-рускіх моўных сувязей Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Асаблівасці рэпрэзентацыі асацыятыўных колеранайменняў у тлумачальных слоўніках сучасных беларускай і рускай моў

СЕКЦЫЯ 6

МІЖМОЎНЫЯ ПАРАЛЕЛІ. ПРАБЛЕМЫ ПЕРАКЛАДУ

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 10-ы паверх, пакой 1010)

Мадэратары: ВАНКЕВІЧ А.Г., кандыдат філалагічных навук
ГАРЫЦКАЯ В.С., кандыдат філалагічных навук

БАНДАРОВІЧ Вераніка Уладзіміраўна, загадчык аддзела рэдактараў стылістычных Беларускага радыё, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Сродкі моўнай выразнасці ў рамане польскага пісьменніка Т. Далэнгі-Мастовіча “Пракурор Аліцыя Горн” і асаблівасці іх перакладу на беларускую мову

ВАНКЕВИЧ Оксана Геннадьевна, старшій навуковы супрацоўнік аддзела беларуска-рускіх моўных сувязей Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Лексико-семантическая специфика русского и белорусского метеорологических полей

ВАСІЛЕЎСКАЯ Алена Станіславаўна, загадчык кафедры беларускай і рускай мовазнаўства факультэта пачатковай адукацыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Праблемы літаральнага перакладу фразеалагізмаў з блізкароднасных моў

ГАРЫЦКАЯ Вольга Сяргеўна, дактарант, дацэнт кафедры агульнага мовазнаўства Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Абы-што: уплыў беларуска-рускіх моўных кантактаў на функцыянаванне стылістычна маркіраваных лексем у рускай мове

ЗУЕВА Екатерина Александровна, аспірант Інстытута языкознання імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, языка і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

К вопросу о частичной универбации в русском и белорусском языках

КАНДРАЦЕНЯ Ірына Уладзіміраўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела беларуска-рускіх моўных сувязей Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Лексіка-семантычныя палі “Радасць” і “Радость” у беларускай і рускай мовах

ЛАЎРЫНОВІЧ Наталля Валянцінаўна, старшы навуковы супрацоўнік аддзела беларуска-рускіх моўных сувязей Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Семантычныя адносіны элементаў лексіка-семантычных палёў геаграфічнага ландшафту ў рускай і беларускай мовах

НИКАЛАЕВА Вольга Міхайлаўна, загадчык аддзела беларуска-рускіх моўных сувязей Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Полевы прыцып як агульны прыём аналізу слоўнікавых дэфініцый

ХВЯСЬКО Святлана Гендрыкаўна, загадчык лабараторыі, старшы выкладчык кафедры журналістыкі факультэта гісторыі, камунікацыі і турызму Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы (Беларусь, Гродна)

Лінейныя марфаналагічныя сродкі адсубстантыўнай дэрывацыі назоўнікаў з суфіксам -ств- у сучасных беларускай і рускай мовах

СЯРГЕЕВА Алена Міхайлаўна, старшы навуковы супрацоўнік аддзела сучаснай беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Вершы Ніла Гілевіча ў перакладзе на рускую мову

ФУРС Вольга Уладзіміраўна, старшы навуковы супрацоўнік аддзела славістыкі і тэорыі мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Моўныя асаблівасці Евангелля ў перакладзе айца Льва Гарошкі

СЕКЦЫЯ 7

МІЖСЛАВЯНСКІЯ МОЎНЫЯ І ЭТНАКУЛЬТУРНЫЯ КАНТАКТЫ

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

ПАДСЕКЦЫЯ 1. СЛАВІСТЫКА

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 6-ы паверх, пакой 615)

Мадэратары: КАБІРЫНКА Г.С., кандыдат філалагічных навук
ІВАНОЎ Я.Я., кандыдат філалагічных навук

АЛЕКСЯЕВІЧ Ганна Віктараўна, аспірант Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Багемізмы ў старабеларускім “Сказанні пра Сівілу-прарочицу”

БЕЦЕНКО Тетяна Петрівна, професор кафедры украінскай мовы і літаратуры Сумскага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта ім. А.С.Макаренка, доктор філалагічных навук, професор; **ШУГУРОВА Валерія Олександрівна**, студэнтка 3 курсу факультэта іноземнай та слов’янскай філалогіі Сумскага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта ім. А.С.Макаренка (Украіна, Сумы)

Украінска-білорускі лексічны паралелі

ВОЛКАВА Яўгенія Вітальеўна, навуковы супрацоўнік аддзела славістыкі і тэорыі мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Беларуска-сербалужыцкія лексічныя сыходжанні: этымалагічны каментарый

ГЕРАСИМОВИЧ Ольга Викторовна, старшій навуковы супрацоўнік аддзела славістыкі і тэорыі мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Лексіко-семантычныя групы наіменванняў порокаў у беларускай і польскай мовах

ІВАНОЎ Яўген Яўгенавіч, загадчык кафедры тэарэтычнай і прыкладнай лінгвістыкі факультэта замежных моў Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.А.Куляшова, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Магілёў)

Нацыянальна-моўная і нацыянальна-культурная спецыфічнасць фразеалагічнага складу беларускай мовы на ўсходнеславянскім і еўрапейскім моўным фоне

КОБИРИНКА Галина Степанівна, старшый навуковы спiвробiтнiк вiддiлу дiалекталогiі Інстытута украiнскаi мовы НАН Украiны, кандыдат фiлалагiчных навук, доцент (Украiна, Киiв)

Украiнсько-бiлоруськi акцентнi паралелi

МАСЛОВСКАЯ Надежда Павловна, навуцнiй сотруदनiк отдела беларусско-русскiх языковых сувязей Інстытута языкознання имени Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, языка и лiтаратуры НАН Беларусi (Беларусь, Минск)

Континуанты *zajęсь на прасторах Славiи

СКIВIЦКI Дзiмiтрый Уладзiмiравiч, аспiрант Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і лiтаратуры НАН Беларусi (Беларусь, Минск)

Моўныя iнавацыi ў марфалогiі тэкстаў унiяцкiх кiрылiчных катэхiзацый славянскай грэка-лацiнскай культурна-канфесiйнай супольнасцi XVIII – пачатку XIX стагоддзяў

ПАДСЕКЦЫЯ 2. ЭТНАЛIНГВIСТЫКА

1 лiстапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, б-ы паверх, пакой 608)

Мадэратары: ЛЯШЧЫНСКАЯ В.А., доктар фiлалагiчных навук
АНТРОПАЎ М.П., кандыдат фiлалагiчных навук

АЛIФЕРЧЫК Таццяна Мiкалаеўна, загадчык сектара этналiнгвiстыкi і фальклору Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і лiтаратуры НАН Беларусi, кандыдат фiлалагiчных навук (Беларусь, Минск)

Катэгорыя свой – чужы ў беларускiх навер'ях аб з'яўленнi дзiцяцi на свет

АНТРОПАЎ Мiкалай Паўлавiч, вядучы навуковы супрацоўнiк сектара этналiнгвiстыкi і фальклору Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і лiтаратуры НАН Беларусi, кандыдат фiлалагiчных навук, дацэнт (Беларусь, Минск)

Славянскiя назвы вясёлкi з матывам 'воблака', 'хмара'

АРЦЯМЁНАК Генадзь Антонавiч, загадчык кафедры беларускага мовазнаўства фiлалагiчнага факультэта Вiцебскага дзяржаўнага ўнiверсiтэта імя П.М. Машэрава, кандыдат фiлалагiчных навук, дацэнт (Беларусь, Вiцебск)

Лiнгвакраiназнаўчы слоўнiк як нацыянальна-культурны феномен

БУЙКО Цiмур Сяргеевiч, малодшы навуковы супрацоўнiк сектара этналiнгвiстыкi і фальклору Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і лiтаратуры НАН Беларусi (Беларусь, Минск)

Асiна ў святле беларускiх і польскiх моўных і этналiнгвiстычных даных

ДЗЯДОВА Алена Сяргееўна, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Віцебск)

Канцэптуальная апазіцыя “добра” – “зло” ў мове беларускіх народных песень

ЛЕВАНЦЭВІЧ Лена Васільеўна, загадчык кафедры беларускай філалогіі філалагічнага факультэта Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Брэст)

Мясцовы кампанент у мастацкім кантэксце пісьменнікаў Берасцейшчыны: этналінгвістычны аспект

ЛЯШКЕВІЧ Алена Ігараўна, малодшы навуковы супрацоўнік сектара этналінгвістыкі і фальклору Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Калодка, сінанімічныя ёй прадметы і пакаранні несямейнай моладзі ў масленічным абрадавым комплексе беларусаў

ЛЯШЧЫНСКАЯ Вольга Аляксееўна, прафесар кафедры беларускай мовы філалагічнага факультэта Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны, доктар філалагічных навук, прафесар (Беларусь, Гомель)

Фразеалагізмы як транслятары культуры народа

ТУЧИНСКИЙ Алексей Викторович, старшы прэподаватель кафедры романских языков факультета международных отношений Белорусского государственного университета (Беларусь, Мінск)

Безэквівалентная лексыка как код нацыянальнай культуры

СЕКЦЫЯ 8

ЛІНГВАДЫДАКТЫЧНЫ АСПЕКТ МЕТОДЫКІ ВЫКЛАДАННЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 10-ы паверх, пакой 1006)

Мадэратары: СВІРЫДЗЕНКА В.І., кандыдат педагагічных навук
ШАНДРОХА Н.Э., кандыдат педагагічных навук

ГРУЦКАЯ Людміла Аляксандраўна, старшы выкладчык кафедры беларускай і рускай моў Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта (Беларусь, Мінск)

“Падводныя камяні” камп’ютарных перакладаў

КАПЦОВА Юлія Анатолеўна, аспірант кафедры агульнаадукацыйных дысцыплін і методык іх выкладання псіхалага-педагагічнага факультэта Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна (Беларусь, Брэст)

Феномен гаваркога слова і этас вербальных паводзін чалавека

МЯЦЕЛЬСКИ Аляксандр Аляксеевіч, старшы выкладчык кафедры беларускай і рускай моў Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта (Беларусь, Мінск)

Метадычныя аспекты навучання перакладу прафесійна арыентаваных тэкстаў

САВІЦКАЯ Ірына Уладзіміраўна, дацэнт кафедры “Прыродазнаўчанавуковыя і творчыя дысцыпліны” Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Навучанне навукова-тэхнічнай тэрміналогіі ў сістэме падрыхтоўкі інжынерных кадраў

СВІРЬДЗЕНКА Вольга Іванаўна, дацэнт кафедры беларускага і рускага мовазнаўства факультэта пачатковай адукацыі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, кандыдат педагагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Фарміраванне лінгвакультуралагічнай кампетэнцыі навучэнца-білінгва на ўроках беларускай мовы

ШАНДРОХА Нона Эдмундаўна, дацэнт кафедры беларускай філалогіі філалагічнага факультэта Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы, кандыдат педагагічных навук, дацэнт (Беларусь, Гродна)

Метадычная падрыхтоўка настаўніка-філолага ў ВНУ: практыка-арыентаваны аспект

ЯРАШ Таццяна Леанідаўна, настаўнік беларускай мовы і літаратуры вышэйшай катэгорыі ДУА “Сярэдняя школа № 16 г. Мазыра” (Беларусь, Мазыр)

Выкарыстанне актыўных формаў навучання на ўроках беларускай мовы як сродак фарміравання культуралагічнай кампетэнцыі вучняў

БАГАНІК Альжбета-Альдона Вадзімаўна, студэнтка 2 курса Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта (Беларусь, Мінск)

Аблавушак, Ці вучым мову разам

СЕКЦЫЯ 9

РОЛЯ ІТ У ПРАВЯДЗЕННІ ЛІНГВІСТЫЧНЫХ ДАСЛЕДАВАННЯЎ

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 10-ы паверх, пакой 1012)

Мадэратары: РЫЧКОВА Л.В., кандыдат філалагічных навук
КОШЧАНКА У.А., загадчык сектара

ЗЯНОЎКА Яўгенія Сяргеёўна, аспірант Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Праблема прасадычнай дэлімінацыі натуральнага і сінтэзаванага маўлення

КОШЧАНКА Уладзімір Аляксандравіч, загадчык сектара камп’ютарнай лінгвістыкі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Стварэнне лексіка-семантычнай анталогіі беларускай мовы: дзеяслоў

КУЗНЯЦОВА Дзіяна Уладзіміраўна, аспірант Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Электронныя рэсурсы беларускай мовы ў аспекце адлюстравання спецыяльнай лексікі

МАНДЗІК Вераніка Аляксандраўна, старшы навуковы супрацоўнік аддзела сучаснай беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Магчымасці электронных лінгвістычных карт у абагульненні асаблівасцей кансанантызму беларускай дыялектнай фанетыкі

СТАНІСЛАВЕНКА Ганна Рыгораўна, аспірант Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Асаблівасці беларускага турыстычнага дыскурсу ў інфармацыйнай сферы

СТАНКЕВИЧ Алеся Юр’евна, старшы прэподаватель кафедры русскай філологіі філалагічнага факультэта Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы (Беларусь, Гродно)

Лексічны фонд беларускамоўнай часткі корпуса рэгіянальных СМІ Беларусі

СЕКЦЫЯ 10

АНАМАСТЫКА: ГІСТОРЫЯ, СУЧАСНЫ СТАН І ПЕРСПЕКТЫВЫ РАЗВІЦЦА

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 5-ы паверх, пакой 510)

Мадэратары: ГАПОНЕНКА І.А., доктар філалагічных навук
МЕЗЕНКА Г.М., доктар філалагічных навук

БОРОДИЧ Ирина Владимировна, консультант упраўлення геодезіі і картографіі Дзяржаўнага камітэта па імуществу Рэспублікі Беларусь (Беларусь, Мінск)

Роль грамадзян у найменванні і перайменванні географічных аб’ектаў

БУТ-ГУСАІМ Святлана Фeadосьеўна, дацэнт кафедры беларускай філалогіі філалагічнага факультэта Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Брэст*)

Жанраўтваральная роля антрапонімаў у гістарычнай прозе сучасных пісьменнікаў Берасцейшчыны

ГАПОНЕНКА Ірына Алегаўна, прафесар кафедры беларускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктар філалагічных навук, прафесар (*Беларусь, Мінск*)

Семантычная абгрунтаванасць сацыяльна-эстэтычных ацэнак уласнага імя

ГЕНКІН Уладзімір Максімавіч, дацэнт кафедры агульнага і рускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Віцебск*)

Лексікаграфічныя крыніцы беларускай тапаніміі і сумежных разрадаў лексікі: гісторыя, сучасны стан, перспектывы

ГОДУЙКО Людмила Алексеевна, доцент кафедры общего и русского языкознания филологического факультета Брестского государственного университета имени А.С.Пушкина, кандидат филологических наук, доцент (*Беларусь, Брест*)

Рекламные имена как источник лингвокультурологической информации

КАВАЛЁВА Алена Валер'еўна, дацэнт кафедры замежных моў і методыкі выкладання замежных моў філалагічнага факультэта Мазырскага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя І.П. Шамякіна, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Мазыр*)

Эргонімы Мазырышчыны ў прагматычным аспекце

КАНЦАВАЯ Марыя Уладзіміраўна, дырэктар Цярэніцкага дзіцячага сада – пачатковай школы (*Беларусь, аг. Цярэнічы*)

Спосабы ўвядзення анамастычнай лексікі ў мастацкі тэкст

КОПАЧ Алег Ігаравіч, дацэнт кафедры камп'ютарнай лінгвістыкі і лінгвадыдактыкі факультэта сацыякультурных камунікацый Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Мінск*)

Праблема семантыкі тапонімаў у святле рэалізацыі кагнітыўнай функцыі мовы

КОТ Мікалай Сцяпанавіч, выкладчык кафедры замежных моў і методыкі выкладання замежных моў філалагічнага факультэта Мазырскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя І.П. Шамякіна (*Беларусь, Мазыр*)

Онім біблейскага паходжання як аб'ект лексікаграфічнага апісання

МОЛЧАН Алена Мікалаеўна, старшы выкладчык кафедры беларускай і замежных моў Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь (*Беларусь, Мінск*)

Анамастыка беларускага летапісання ў гісторыі і сучаснасці

РАГІЛЕВІЧ Алена Мікалаеўна, магістрант Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка (Беларусь, Мінск)

“Вобраз жанчыны з мячом вярхом на кані”. Канатонім Анастасія Слуцкая ў творах на гістарычную тэматыку

СЛІВЕЦ Вольга Рыгораўна, аспірант кафедры беларускай і рускай філалогіі філалагічнага факультэта Мазырскага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя І.П. Шамякіна (Беларусь, Мазыр)

Антрапанімікон аповесці Віктара Карамазавы “Антон”

ШКЛЯРЫК Вадзім Аляксандравіч, старшы навуковы супрацоўнік аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Збор тапанімічнага матэрыялу ў палявых умовах: экспедыцыйны досвед

СЕКЦЫЯ 11

СТЫЛІСТЫКА ТЭКСТУ. МОВА ПІСЬМЕННІКА

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 10-ы паверх, пакой 1008)

Мадэратары: ШУР В.В., доктар філалагічных навук
ГАРАГЛЯД А.М., кандыдат філалагічных навук

АСПЧУК Аксана Мікалаеўна, старшы выкладчык кафедры беларускай і замежных моў факультэта аховы раслін Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта (Беларусь, Гродна)

Антонімы як сродак мастацкай выразнасці ў паэзіі Уладзіміра Някляева

ГОРЕГЛЯД Елена Николаевна, доцент кафедры общего и русского языкознания филологического факультета Витебского государственного университета имени П.М. Машерова, кандидат филологических наук, доцент (Беларусь, Витебск)

Лексические средства создания образности в поэзии авторов Витебщины

КУРАШ Сяргей Барысавіч, дацэнт кафедры беларускай і рускай філалогіі філалагічнага факультэта Мазырскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя І.П.Шамякіна, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мазыр)

Паэтычная метафорыка ў люстэрку пародыі

ЛЯШУК Вікторыя Марленаўна, дацэнт кафедры славянскіх моў філасофскага факультэта Універсітэта імя Мацея Бела ў Банскай Быстрыцы, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Славакія, Банска Быстрыца*)

Мова праявінага фальклору як кантактная з’ява

МЕЛЬНІКАВА Ларыса Аляксееўна, кандыдат філалагічных навук (*Беларусь, Мінск*)

Стылістычныя асаблівасці і захаванне моўных традыцый у трылогіі В.А. Купрэнка “Доля маці”

РУСАК Вольга Уладзіміраўна, загадчык кафедры беларускай філалогіі факультэта прынттэхналогіі і медыякамунікацый Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Мінск*)

Своеасаблівасць рэгулятыўных структур у паэмах у прозе Янкі Сіпакова (на матэрыяле кнігі “Ахвярны двор”)

САБУЦЬ Аліна Эдмундаўна, дацэнт кафедры беларускай філалогіі філалагічнага факультэта Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Гродна*)

Эстэтыка публіцыстычнага слова Міхася Стральцова (жанр эсэ)

СЛЕСАРЕВА Тат’яна Петровна, доцент кафедры общего и русского языкознания филологического факультета Витебского государственного университета имени П.М. Машерова, кандидат филологических наук, доцент (*Беларусь, Витебск*)

“Мне больш даспадобы Ваш выраз, які стаў крылатым...” (афоризмы в поэзии А. Вертинского)

ШУР Васіль Васільевіч, прафесар кафедры беларускай і рускай філалогіі філалагічнага факультэта Мазырскага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя І.П. Шамякіна, доктар філалагічных навук, прафесар (*Беларусь, Мазыр*)

Малая радзіма ў творчасці Якуба Коласа

ЯКУШАВА Алена Мікалаеўна, навуковы супрацоўнік аддзела лексікалогіі і лексікаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (*Беларусь, Мінск*)

Некаторыя асаблівасці граматычнай спалучальнасці дзеясловаў (на прыкладзе твораў І. Шамякіна)

KOŁTUN Susanna Sophia, студэнтка лінгвістыкі, перакладчыца, каардынатар культурных праектаў (*Germany, Frankfurt (Oder)*)

Language choice in mono- and multilingual conversation

СЕКЦЫЯ 12

БЕЛАРУСКАЯ ТЭРМІНАЛОГІЯ І ТЭРМІНАГРАФІЯ

1 лістапада 2019 г. — 9⁰⁰–13⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 9-ы паверх, пакой 902)

Мадэратары: КУЛЕШ Г.І., доктар філалагічных навук
БУДЗЬКО І.У., кандыдат філалагічных навук

АЛІФЕРЧЫК Таццяна Мікалаеўна, загадчык сектара этналінгвістыкі і фальклору Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Асноўныя тэндэнцыі развіцця беларускай анамастычнай тэрміналогіі ў пач. XXI ст.

БАБАРЫКА Дзмітрый Пятровіч, намеснік дырэктара па навуковай рабоце Беларускай сельскагаспадарчай бібліятэкі імя І.С. Лупіновіча Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі; **КАРАКУЛЬКА Юлія Алегаўна**, вучоны сакратар Беларускай сельскагаспадарчай бібліятэкі імя І.С. Лупіновіча Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі; **БАБАРЫКА-АМЕЛЬЧАНКА Вераніка Барысаўна**, загадчык аддзела даследчай і навукова-метадычнай дзейнасці Беларускай сельскагаспадарчай бібліятэкі імя І.С. Лупіновіча Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (Беларусь, Мінск)

Уключэнне беларускамоўнай аграрнай тэрміналогіі ў шматмоўны тэзаўрус Харчовай і сельскагаспадарчай арганізацыі Аб'яднаных Нацый

БАБРОВІЧ Таццяна Сяргеёўна, выкладчык кафедры беларускага і рускага мовазнаўства факультэта пачатковай адукацыі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка (Беларусь, Мінск)

Тэрміналагічныя намінацыі аб'ектнага тыпу будаўнічай сферы ў сучаснай беларускай мове

БУДЗЬКО Ірына Уладзіміраўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Мінск)

Рэлігійная тэрміналогія ў перакладах Новага Запавету на беларускую мову: спецыфіка функцыянавання, варыянтнасць і сінанімія

КРЫШНЁЎ Юрый Віктаравіч, загадчык кафедры “Прамысловая электроніка” факультэта аўтаматызаваных інфармацыйных сістэм Гомельскага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта імя П.В. Сухого, кандыдат тэхнічных навук, дацэнт;
БУРАКОВА Марына Уладзіміраўна, дацэнт кафедры “Беларуская і замежныя мовы” энергетычнага факультэта Гомельскага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта імя П.В. Сухого, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Гомель*)

Лексіка-семантычныя адметнасці навукова-тэхнічных тэкстаў аўтаматыкі і інфармацыйна-вымяральной тэхнікі

КУЛЕШ Ганна Іванаўна, прафесар кафедры беларускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктар філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Мінск*)

Да пытання аб эквівалентнасці рускіх юрыдычных тэрмінаў стараславянскага паходжання і іх беларускіх адпаведнікаў

ЛЮБЕЦКАЯ Кацярына Пятроўна, загадчык кафедры рускай мовы як замежнай і агульнаадукацыйных дысцыплін факультэта даўніверсітэцкай адукацыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Мінск*)

Беларуская тэрмінаграфія XXI стагоддзя: кірункі развіцця

СВІСТУНОВА Марына Іосіфаўна, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (*Беларусь, Мінск*)

Праблемы фіксацыі беларускамоўнай ІТ-тэрміналогіі

КРУГЛЫ СТОЛ

ПРАФЕСАР М.Г. БУЛАХАЎ
І АКАДЭМІЧНАЕ МОВАЗНАЎСТВА
(да 100-годдзя з дня нараджэння вучонага)

1 лістапада 2019 г. — 10⁰⁰–12⁰⁰
(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 11-ы паверх, пакой 1110)

Мадэратар: ЛУКАШАНЕЦ А.А., акадэмік НАН Беларусі

Дакладчыкі:

НИКАЛАЕВА Вольга Міхайлаўна, загадчык аддзела беларуска-рускіх моўных сувязей Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук (Беларусь, Мінск)

Слова пра бацьку, вучонага і чалавека

ЛУКАШАНЕЦ Аляксандр Аляксандравіч, першы намеснік дырэктара па навуковай рабоце Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі (Беларусь, Мінск)

Прафесар М.Г. Булахаў і акадэмічнае мовазнаўства

Удзельнікі: АНТРОПАЎ М.П., кандыдат філалагічных навук, дацэнт
БЯССОНАВА Л.А., кандыдат філалагічных навук, дацэнт
ГРУЦКІ А.А., доктар філалагічных навук, прафесар
ДЗЯТКО Д.В., кандыдат філалагічных навук, дацэнт
ЖДАНОВІЧ Н.У., кандыдат філалагічных навук, дацэнт
КУНЦЭВІЧ Л.П., кандыдат філалагічных навук
МЕЛЬНИКАВА Л.А., кандыдат філалагічных навук
МЯЧКОЎСКАЯ Н.Б., доктар філалагічных навук, прафесар
НОРМАН Б.Ю., доктар філалагічных навук, прафесар
ПАЛЯШЧУК Н.В., кандыдат філалагічных навук, дацэнт
ПАЎЛЮЧЭНКА Т.А., былы выкладчык БДПУ імя Максіма Танка
ПРЫГОДЗІЧ М.Р., доктар філалагічных навук, прафесар
ПЯТАЕВА Н.В., доктар філалагічных навук, дацэнт
ТРАФІМОВІЧ Т.Р., доктар філалагічных навук, прафесар

ДРУГОЕ ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

1 лістапада 2019 г. — 14⁰⁰–16³⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 3-і паверх, пакой 302)

Мадэратары: ЛУКАШАНЕЦ А.А., акадэмік НАН Беларусі
ГАНЦОЎСКАЯ Н.С., доктар філалагічных навук

АКИМОВА Эльвира Николаевна, прафесар кафедры русскай словеснасці і міжкультурнай камунікацыі Государственного інстытута русскага языка імя А.С. Пушкіна, доктар філалагічных навук, доцент (Россія, Москва)

Развитие диахронической лингвистики текста – актуальная проблема исторического языкознания

РЫЧКОВА Людміла Васільеўна, прафесар кафедры перакладу і міжкультурнай камунікацыі факультэта гісторыі, камунікацыі і турызму Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Беларусь, Гродна)

Беларускамоўныя электронныя рэсурсы: прагматычны аспект

МЕЗЕНКА Ганна Міхайлаўна, загадчык кафедры агульнага і рускага мовазнаўства філалагічнага факультэта Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машэрава, доктар філалагічных навук, прафесар (Беларусь, Віцебск)

Анамастыкон Беларускага Паазер’я як крыніца вывучэння асаблівасцей развіцця рэгіёна

КАЛЕТА Радаслаў, ад’юнкт Варшаўскага ўніверсітэта, доктар габілітаваны (Польшча, Варшава)

Пра тэрміны беларуская мова як замежная ды беларусістычная глатадыдактыка

СТАРЫЧОНАК Васіль Дзянісавіч, дэкан філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, доктар філалагічных навук, прафесар (Беларусь, Мінск)

Мадэлі рэгулярнай семантычнай дэрывацыі: на матэрыяле дзеяслоўнай лексікі

МАРОЗ Валянціна Канстанцінаўна, прафесар кафедры беларускай і замежных моў Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь, доктар філалагічных навук, прафесар (Беларусь, Мінск)

Да праблемы перыядызацыі гісторыі беларускай літаратурнай мовы

ГИРУЦКИЙ Анатолий Антонович, прафесар кафедры языкознания и лингводидактики филологического факультета Белорусского государственного педагогического университета имени Максима Танка; прафесар кафедры лінгвістычных дысцыплін і міжкультурных камунікацый Міжнароднага дзяржаўнага экалагічнага інстытута імя А.Д. Сахарова Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктар філалагічных навук, прафесар (Беларусь, Мінск)

Эколінгвістыка как наука об экологии семиосферы: институциональный дискурс

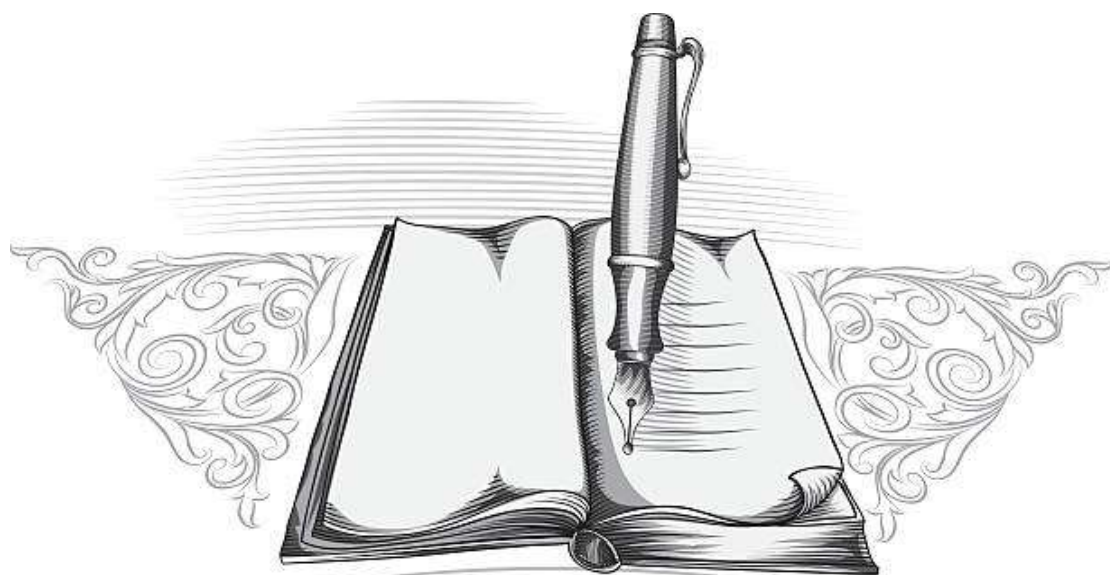

ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ КАНГРЭСА

1 лістапада 2019 г. — 16³⁰–17⁰⁰

(вул. Сурганава, д. 1, корп. 2, 3-і паверх, пакой 302)

БЕЛАРУСКАЯ МОВА – дзяржаўная мова Рэспублікі Беларусь, нацыянальная мова беларускага народа – з’яўляецца неад’емным атрыбутам незалежнасці краіны, найважнейшым сродкам камунікацыі ў асноўных сферах зносін, фактарам кансалідацыі і яднання беларускай нацыі, галоўным элементам беларускай культуры, сімвалам нацыянальнай свядомасці і ідэнтыфікацыі, сродкам захавання і перадачы сацыяльнага вопыту. Паўнаважнае і ўсебаковае развіццё нацыянальнай мовы з’яўляецца гарантам гуманітарнай бяспекі краіны, садзейнічае павышэнню міжнароднага прэстыжу дзяржавы.

ІНСТЫТУТ МОВАЗНАЎСТВА ІМЯ ЯКУБА КОЛАСА – адна з найстарэйшых навукова-даследчых устаноў нашай краіны. Ён быў створаны 2 лістапада 1929 года рашэннем Прэзідыума Беларускай акадэміі навук на базе мовазнаўчых кафедраў і камісій, што існавалі ў структуры Інстытута беларускай культуры. З самага пачатку існавання дзейнасць Інстытута была накіравана на правядзенне сістэмных даследаванняў у галіне беларускага мовазнаўства, забеспячэнне патрэб моўнай практыкі і навучальнага працэсу, фарміраванне і падтрымку нацыянальна-культурных прыярытэтаў беларускага народа.

У Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа былі падрыхтаваны буйныя фундаментальныя працы па беларускай мове, якія не толькі забяспечылі міжнародны аўтарытэт беларускай філалагічнай навукі, але і засведчылі статус беларускай мовы як самастойнай высакаразвітай літаратурнай мовы, якая можа паспяхова абслугоўваць усе камунікатыўныя і культурныя патрэбы сучаснага беларускага грамадства, сталі тэарэтычнай і факталагічнай базай для вучэбнай літаратуры па беларускай мове для ўсіх узроўняў адукацыі.

Ад часу заснавання Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа ажыццяўляюцца сістэмныя даследаванні па гісторыі беларускага пісьменства. Найбуйнейшымі працамі ў гэтым напрамку з'яўляюцца *"Гісторыя беларускай мовы"* ў 2-х тамах (А.І. Жураўскі, І.І. Крамко, А.К. Юрэвіч, А.І. Яновіч, 1967–1968), *"Развіццё арфаграфічнай сістэмы старабеларускай мовы"* (А.М. Булыка, 1970), *"Гістарычная лексікалогія беларускай мовы"* (А.М. Булыка, А.І. Жураўскі, І.І. Крамко, З.К. Турцэвіч, А.І. Яновіч і інш., 1970), *"Мова беларускай пісьменнасці XIV–XVIII стст."* (А.М. Булыка, А.І. Жураўскі, І.І. Крамко, У.М. Свяжынскі, 1988), *"Мова выданняў Францыска Скарыны"* (А.М. Булыка, А.І. Жураўскі, У.М. Свяжынскі, 1990), *"Рэлігійны слоўнік старабеларускай мовы"* (І.У. Будзько, 2003), *"Слуцкае Евангелле: беларускі рукапіс XVI ст."* (Н.В. Паляшчук, Г.У. Федарэнка, Э.В. Ярмоленка, 2008), *"Падручны гістарычны слоўнік субстантыўнай лексікі"* ў 2 тамах (2012), *"Кароткі гістарычны слоўнік беларускай мовы"* (2015), *"Лексіка старабеларускай літаратурна-пісьмовай мовы XIV – сярэдзіны XVI ст."* (2016) і інш.

Адна з найважнейшых падзей – выданне 37-томнага *"Гістарычнага слоўніка беларускай мовы"*, першага і адзінага ў айчыннай гуманітарнай навуцы даведніка, які з максімальнай паўнатай адлюстроўвае багацце слоўнікавага фонду беларускай мовы XIV–XVIII стст., з'яўляецца надзейнай крыніцай пазнання мінулага Беларусі, дае змястоўную інфармацыю аб сацыяльна-эканамічным жыцці, матэрыяльнай і духоўнай культуры беларускага народа. У выпусках слоўніка дэталёвую лексікаграфічную апрацоўку атрымалі больш за 40 000 слоў, зафіксаваных у граматах, дагаворах, статутах, летапісах, хроніках, хранографіях, воінскіх і рыцарскіх раманах і аповесцях, мемуарных, публіцыстычных, навуковых і рэлігійных творах.

У Інстытуце ажыццяўляецца таксама комплекснае даследаванне сучаснага стану беларускай мовы, асноўных працэсаў і тэндэнцый эвалюцыі яе слоўнікавага складу і граматычнага ладу, сувязей з іншымі славянскімі і неславянскімі мовамі, а таксама падрыхтоўка факталагічнай базы для патрэб сучаснай моўнай практыкі і вучэбнага працэсу на ўсіх узроўнях адукацыі. Вынікам гэтага з'явіліся

наступныя працы: “Граматычны слоўнік дзеяслова” (2007, 2013); “Граматычны слоўнік назоўніка” (2008, 2013); “Граматычны слоўнік прыметніка, займенніка, лічэбніка, прыслоўя” (2009, 2013); “Русско-белорусский словарь” у 3-х тамах (2012, 10-е выданне); “Беларуска-рускі слоўнік” у 3-х тамах (2012, 4-е выданне), манаграфіі “Нулявая суфіксацыя ў сістэме беларускага словаўтварэння” (І.У. Кандрэцень, 2009), “Сопоставительное описание русского и белорусского языков. Словообразование” (2014), “Дынаміка літаратурнай нормы сучаснай беларускай мовы” (2015), новы аднатомны “Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы” (2016), дыялектны слоўнік “Полацкія дыяменты” (2016), “Лінгвістычны мікраатлас Тураўшчыны” (2016), “Арфаэпічны слоўнік беларускай мовы” (2017), матэрыялы Ярушэвіча А.В. “Расейска-беларускі слоўнік. Архіўная спадчына” (І.У. Галуза, 2018), зборнікі “Прастора мовы. Моўныя сувязі. Гісторыя слоў: выбраныя працы” (Г.А. Цыхун, 2018), “Беларуская мова ў сакральнай сферы: гісторыя і сучаснасць” (2019) і інш. На сённяшні дзень у Інстытуце завяршаецца выданне шматтомнага “Этымалагічнага слоўніка беларускай мовы”, рыхтуецца да выдання новы фундаментальны “Тлумачальны слоўнік беларускай мовы” ў 15 тамах.

У Інстытуце мовазнаўства падрыхтаваны *Нацыянальны корпус беларускай мовы*, аб’ём якога складае 251 000 000 словаўжыванняў. Корпус дазваляе шукаць дакладную форму слова, усе словаформы, словы па іх граматычных характарыстыках; магчымы пошук з улікам аўтара, года напісання, стылю, жанру.

У 2015 г. на базе Інстытута мовазнаўства створаны кластар “*Міжнародная школа беларускай мовы і літаратуры*”. У рамках дзейнасці кластара праводзяцца адкрытыя лекцыі, навукова-практычныя семінары, круглыя сталы па актуальных праблемах беларускага мовазнаўства, арганізуюцца сустрэчы з прадстаўнікамі розных краін замежжа, якія не толькі валодаюць беларускай мовай, але і прафесійна займаюцца пытаннямі беларусістыкі.

Інстытут мовазнаўства цесна супрацоўнічае з навуковымі і навучальнымі ўстановамі краін замежжа (Расіі, Украіны, Літвы, Латвіі, Польшчы, Чэхіі, Сербіі, Славакіі, Балгарыі, Германіі, Італіі і інш.). Праводзяцца сумесныя з вучонымі Расіі і Польшчы навуковыя даследаванні па вывучэнні гаворак памежных тэрыторый.

У Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа вядуцца даследаванні па найбуйнейшым у гісторыі сусветнай лінгвагеаграфіі шматгадовым міжнародным праекце “*Агульнаславянскі лінгвістычны атлас*” (АЛА), над якім працуюць мовазнаўцы 12 славянскіх краін і Германіі.

Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа складаецца з 6 аддзелаў і 2 сектараў.

АДДЗЕЛ СУЧАСНАЙ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ створаны на базе кафедры жывой беларускай мовы, якая была заснавана на аснове камісіі па складанні слоўніка жывой беларускай мовы, дыялекталагічнай камісіі і камісіі па вывучэнні беларускай літаратурнай мовы. Аддзелу належыць прыярытэтнае становішча ў даследаванні пытанняў сучаснага стану, развіцця і нармалізацыі беларускай літаратурнай мовы. Цяперашнюю назву аддзел атрымаў у 1952 годзе, калі Інстытут мовазнаўства быў адноўлены як асобная навукова-даследчая адзінка АН БССР.

Асноўны напрамак навуковай дзейнасці аддзела скіраваны на даследаванне граматычнага ладу і лексічнага складу беларускай мовы, а таксама праблем культуры сучаснай беларускай літаратурнай мовы ў яе пісьмовай і вуснай формах, удзел у распрацоўцы “Агульнаславянскага лінгвістычнага атласа”, які ствараецца моваведамі ўсіх славянскіх краін і Германіі.

АДДЗЕЛ ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ створаны ў 1952 г.

Асноўныя напрамкі навуковай дзейнасці аддзела: асветленне ўнутранай гісторыі беларускай літаратурнай мовы, тых працэсаў і змен, якія адбываліся на яе графіка-арфаграфічным, граматычным, лексічным узроўнях; знешняй гісторыі беларускай літаратурнай мовы, звязанай з вызначэннем яе ролі і функцый у грамадска-палітычным і культурным жыцці нашых продкаў; вывучэнне мовы асобных помнікаў старабеларускай пісьменнасці; гістарычны сінтаксіс і лексікаграфія; пераклад і выданне помнікаў даўняга пісьменства.

**ПОМНІКІ СТАРАЖЫТНАГА ПІСЬМЕНСТВА,
выданне якіх падрыхтавана пры ўдзеле супрацоўнікаў
Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа**

Полацкае Евангелле – першы тэкст поўнага апракаса (уключае ўсе евангельскія чытанні богаслужбовага гадавога цыкла), перапісаны на беларускіх землях (XII ст.). У дадзеным выданні прадстаўлены ўзноўлены тэкст рукапісу (у тым ліку ўпершыню расчытаны запісы на палях) і вынікі яго навуковага даследавання.

Жыццё Еўфрасінні Полацкай – адзін з найбольш ранніх помнікаў усходнеславянскай агіяграфіі, створаны ў канцы XII ст. Выданне складаецца з дзвюх кніг: першая кніга – факсімільнае Пагодзінскага спіса; другая кніга – узноўлены царкоўнаславянскі тэкст “Жыцця Еўфрасінні Полацкай” і яго пераклады на рускую, беларускую і англійскую мовы.

АДДЗЕЛ ДЫЯЛЕКТАЛОГІІ І ЛІНГВАГЕАГРАФІІ створаны ў 1950 г.

Асноўныя напрамкі дзейнасці аддзела: даследаванне беларускіх народных гаворак, дыялектная лексікаграфія, дыялектная тэкстаграфія, лінгвагеаграфія, вывучэнне праблем лексічнай сістэмы беларускай дыялектнай мовы і яе развіцця ў XIX–XXI стст.

АДДЗЕЛ ЛЕКСІКАЛОГІІ І ЛЕКСІКАГРАФІІ створаны ў 1952 г.

Асноўныя напрамкі дзейнасці аддзела: даследаванне лексіка-семантычнага складу сучаснай беларускай літаратурнай мовы і стварэнне перакладных і тлумачальных слоўнікаў. Супрацоўнікі аддзела праводзяць кансультацыі па праблемах лексікалогіі і лексікаграфіі, пытаннях корпуснай лінгвістыкі, праблемах тапаніміі і інш.

Пры аддзеле створаны **сектар камп'ютарнай лінгвістыкі**, які распрацоўвае пытанні корпуснай лінгвістыкі.

АДДЗЕЛ БЕЛАРУСКА-РУСКІХ МОЎНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ створаны ў 1977 г. (спачатку як сектар рускай мовы). У 1986 г. сектар ператвораны ў аддзел.

Асноўныя напрамкі дзейнасці аддзела – сінхронныя супастаўляльныя даследаванні беларускай і рускай моў на розных моўных узроўнях; сацыялінгвістычныя даследаванні, звязаныя з вывучэннем моўнай сітуацыі ў Беларусі ва ўмовах блізкароднаснага двухмоўя і асаблівасцей функцыянавання кожнай з дзвюх дзяржаўных моў. Супрацоўнікі аддзела ажыццяўляюць пераклады з рускай мовы на беларускую і з беларускай мовы на рускую, рэцэнзуюць навуковыя працы па рускай мове, праводзяць лінгвістычныя экспертызы і інш.

АДДЗЕЛ СЛАВІСТЫКІ І ТЭОРЫІ МОВЫ створаны ў 1962 г.

Аддзел працуе над стварэннем “Этымалагічнага слоўніка беларускай мовы”,

ажыццяўляе фундаментальныя даследаванні рознаўзроўневых міжславянскіх моўных сувязей і інфармацыйнае забеспячэнне славістычнай працы ў Беларусі, а таксама праводзіць вывучэнне і аналіз беларускіх бібліійных перакладаў, падрыхтоўку да выдання каталогаў беларуска-татарскіх рукапісаў,

укладанне анамастычнага слоўніка беларускай мовы XIX стагоддзя на аснове “Канкарданса беларускай мовы XIX стагоддзя”, этналінгвістычнае даследаванне ўсходнеславянскай і беларускай традыцыйных духоўных культур, неабходным элементам якіх з’яўляецца славянскі кампаратыўны складнік. Важны кірунак дзейнасці аддзела – перакладная лексікаграфія, а менавіта стварэнне перакладных іншаславянска-беларускіх слоўнікаў.

Пры адзеле створаны сектар этналінгвістыкі і фальклору.

Асноўныя напрамкі дзейнасці сектара:

- этналінгвістыка,
- анамастыка,
- фалькларыстыка.

За апошнія тры гады супрацоўнікамі Інстытута мовазнаўства апублікавана 45 кніжных выданняў (з іх – 2 манаграфіі, 16 слоўнікаў, 9 вучэбных дапаможнікаў, 15 зборнікаў навуковых артыкулаў, 3 каталогі і атласы), а таксама 486 навуковых і навукова-папулярных артыкулаў.

На базе Інстытута мовазнаўства працуюць Рэспубліканская тэрміналагічная камісія пры НАН Беларусі і Рэспубліканская тапанімічная камісія пры НАН Беларусі, Беларускі камітэт славістаў, у аспірантуры і дактарантуры па спецыяльнасцях “беларуская мова”, “руская мова”, “славянскія мовы” вядзецца падрыхтоўка спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі. Па запытах органаў дзяржаўнага і мясцовага кіравання ажыццяўляецца лінгвістычная экспертыза друкаваных і электронных матэрыялаў на прадмет іх адпаведнасці заканадаўству Рэспублікі Беларусь; па зваротах аддзелаў ЗАГС, натарыяльных кантор, грамадзян нашай краіны праводзіцца ідэнтыфікацыя ўласных імёнаў і прозвішчаў; ажыццяўляецца пераклад сайтаў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь; спецыялісты Інстытута рэгулярна даюць навуковыя кансультацыі ў галіне лінгвістыкі.

